

Røde Garde

Avisa til SUF(m-l)

Nr.2-1973 1krone

Frigjøringen i Vietnam – solidariteten i Norge

1965

USAs angrepskrig i Vietnam har vart i 10 år. Nord-Vietnam blir angrepet av B-52 bombefly. Antall USA-soldater i Vietnam øker fra 10 000 til 200 000.

Spredte demonstrasjoner i Oslo med 2–300 deltakere. Solidaritetskomiteen for Vietnam (Solkom) dannes 9. desember.

1966

På våren bombes Hanoi kraftig av USA-fly. Antallet amerikanske soldater i Sør-Vietnam økes til 370 000.

I Oslo blir det arrangert en stor demonstrasjon under parolen «Fred i Vietnam»

1967

Motstanden mot krigen vokser også i USA, men bombinga av hele Vietnam fortsetter og øker. Antallet USA-soldater har nå kommet opp i 500 000.

Siden Solkom ble dannet har det hele tiden vært viktige diskusjoner om hvordan Vietnam-arbeidet skal drives. På Solkoms første landsmøte blir det vedtatt at bevegelsen skal ta stilling til hvem som angriper og hvem som fører en rettferdig folkekrig i Vietnam. Parolene «USA UT AV VIETNAM», «FULL STØTTE TIL FNL» og «BEKJEMP USA-IMPERIALISMEN» blir vedtatt. Solkom går inn for at vietnamarbeidet skal drives av aktivister, ikke først og fremst på partikontorer. Mindretallet fra landsmøtet starter «Vietnambevegelsen» i januar 1968.

1968

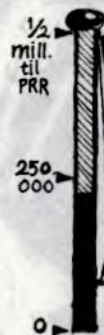
FNL går til offensiv over hele Sør-Vietnam (Tet-offensiven) og USA tvinges til å stoppe bombinga av Nord-Vietnam. Nixon avløser Johnson som USAs president.

Stor framgang for vietnamarbeidet i Norge. På høsten er det aktivitet på 42 steder i landet.

Den 2. februar hadde aksjonen 1/2 mill. til PRR nådd

226.000 kr.

SOLIDARITETSARBEIDET MÅ FORTSETTE !

*hver
krone
teller!*

postgiro 21 08 26

1969

På våren går FNL til ny offensiv. FNL og andre fredselkende grupper danner Sør-Vietnams Provisoriske Revolusjonære Regjering (PRR). Nord-Vietnams president Ho Chi Minh dør.

Propagandafilmen for USAs krigføring «The Green Berets» blir stanset av flere hundre demonstranter utenfor Rosenborg kino i Oslo. Filmen blir forsøkt satt opp andre steder i landet, men møtes oftere og oftere av FNL-aktivister. Solkom har nå 62 FNL-grupper over hele landet.

1970

Nixon sender hjem soldater, men opptrapper bombinga og styrker Saigon-regjeringas bakkestyrker (vietnamiseringspolitikken) USA går til angrep på Kambodsja.

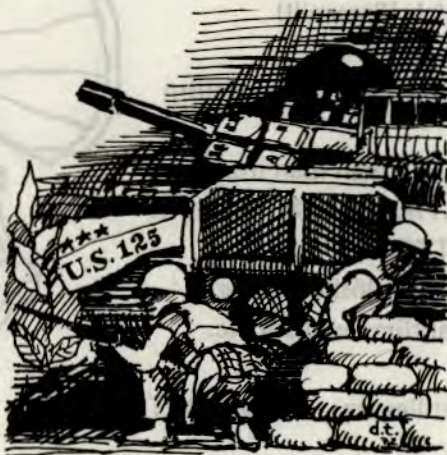
Flere demonstrasjoner gjennomføres over hele landet. I Bergen går 1000 i protesttog – det største på 10 år. I København, Stockholm og Oslo blir vindusruter i USA-ambassadene knust i protest mot invasjonen av Kambodsja.

1971

USA fortsetter vietnamiseringspolitikken – trekker ut egne styrker, men bygger opp Saigonregjeringas arme og flyvåpen kraftig. Bombinga øker. Saigon-armeen forsøker å invadere Laos, men mislykkes. I september legger PRR fram sitt 7-punkts fredsforslag, men Nixon svarer ikke.

Solkom og Vietnambevegelsen arrangerer fellesdemonstrasjoner. I Oslo går 3000 under parolene «USA UT AV INDO-KINA» og «FULL STØTTE TIL PRRs FREDSFORSLAG». Den norske regjeringa anerkjenner Nord-Vietnam i november. Filmen «The Green Berets» skal vises på en kino i Trondheim. 18 organisasjoner, deriblant Trondheim faglige samorganisasjon protesterer og filmen blir tatt av programmet.

1972

FNL starter en ny storoffensiv på vårparten og Saigon-armeen går i oppløsning. USA minelegger havner i Nord-Vietnam og øker terrorbombinga kraftig. Fredsforhandlingene i Paris saboteres ennå en gang av USA. Like før jul starter USA historias kraftigste terrorbombing av Nord-Vietnam.

500 deltar i en ulovlig demonstrasjon mot Saigonjuntaens nyopprettede legasjon på Bygdøy i Oslo, og blir brutalt slått ned av store politistyrker med hester og langkøller. 10. mars starter innsamlingsaksjonen «Solidaritet Norge-Vietnam» (postgiro 21 08 26). Flere demonstrasjoner gjennomføres over hele landet. I Vietnam-uka på høsten ble det avholdt demonstrasjoner og møter på over 70 steder. Kraftige reaksjoner i folket på USAs bombing av Nord-Vietnam.

1973

USA tvinges til å innstille bombinga og undertegner fredsavtalen med Nord-Vietnam og PRR 27. januar.

LO oppfordrer de lokale samorganisasjonene til å gjøre noe den 19/1 da Nixon blir innsatt som president for en ny 4-årsperiode. I Oslo arrangerer Oslo faglige sam.org. med tilslutning av mange andre organisasjoner et fakkeltog der 7500 deltar, under parolene «USA MÅ UNDERSKRIVE FREDSAVTALEN NÅ» og «FULL BOMBESTANS OVER HELE INDO-KINA». Innsamlingsaksjonen passerer i januar 180 000 kr. Solkom har nå over 100 FNL-grupper i aktivitet over hele landet.

RØDE GARDE

Organ for SUF(m-l)
Boks 6179, Etterstad, Oslo 6.
Postgiro 20 60 68.
Abonnementspris kr.12,- pr. år.
RØDE GARDE kommer ut med 9 - 10 nr. i året.
Redaktør og ansvarlig utgiver: Arne Bråten.
Trykt hos A/S Duplotrykk 1973.

"...vi driver USA bort fra vårt land..."

27. januar i år undertegnet USA, Nord-Vietnam, PRR og Saigon-juntaen avtalen om slutt på krigen, gjenopprettelse av fred i Vietnam. Etter mer enn ti års angrepskrig og historias mest omfattende terrorbombing har USA måttet bite i gresset.

Nixons omfattende julebombing brakte ham ingen seirer, verken i Vietnam hvor han fikk skutt ned 94 av flyene sine eller ved forhandlingene i Paris. Avtalen som ble undertegnet nå skiller seg ikke på noe vesentlig punkt fra den avtalen som ble offentliggjort i oktober i fjor.

HVA SIER AVTALEN?

»USA og alle andre land respekterer Vietnams uavhengighet, selvstendighet, enhet og territoriale integritet som foreskrevet i Geneve-avtalen om Vietnam i 1954.»

Det betyr: Vietnam er ett land, med en sjølstendighet som USA må godta og forplikte seg til aldri å krenke. Det har USA aldri vært villig til å skrive under på før. Ingen av Nixons krav om »to Vietnam», »ingen gjenforening», »Saigon-regjeringen er den eneste lovlige i Sør-Vietnam» osv. er kommet med i avtalen. Vietnam er ett land.

»Ildopphør skal iaktas over hele Sør-Vietnam 24.00 GMT 27/1-1972. Samtidig skal USA stoppe all sin militære aktivitet mot DRV (Nord-Vietnam). Alle sør-vietnamesiske parter skal strengt adlyde følgende krav:

– Alle voldshandlinger til lands, i lufta og til havs er forbudt.

– Alle fiendtlige handlinger, terrorisme og represalier fra begge sider er forbudt.

Det går klart fram av avtalen at USA må innstille alle krigshandlinger. Allikevel lovte Nixon Saigon-juntaen fortsatt støtte den 24. januar, altså en klar antydning om brudd på avtalen allerede før den var undertegnet.

USA MÅ UT!

Innen 60 dager skal samtlige tropper, militære rådgivere, militært personell, utrustning, ammunisjonslagre, og krigsmateriell fra USA og dets allierte trekkes tilbake fra Sør-Vietnam. USA og DRV forplikter seg til å følge følgende prinsipper for Sør-Vietnams selvbestemmelsesrett:

– det sørvietnamesiske folkets rett til selvbestemmelse er hellig, umistelig og skal respekteres av alle land.

– det sørvietnamesiske folket skal selv avgjøre Sør-Vietnams politiske framtid gjennom virkelige frie demokratiske valg under internasjonal overvåking.

Gjennom disse korte utdragene av avtalen som slår fast de viktigste punktene i den, ser vi at USA har lidd et fullstendig politisk nederlag når det gjelder å legge Sør-Vietnam under imperialistisk herredømme. Det Sør-Vietnam som strekes opp i avtalen er ingen koloni, men en del av landet Vietnam hvor folket gjennom frie valg skal få bestemme sin skjebne. Det er dette FNL har kjempet for.

Skal USA endre på dette må USA bryte avtalen.

nye plater!

NORGE SA NEI – SYNGESPILL (Samspill)

BLÅ TOGET : Brustna hjärtans hotell

UPP TRÄLAR – Kampsånger for frihet och socialism

CONTACT : Utmarker

HOOLA BANDOOLA BAND :Vem kan man lita på ?

CONVALJEN, PELLE, CHRISTINA, JOJJE : Kåklåtar

ARBETETS SÖNER OCH DÖTTRAR –

Aktuella kampsånger om arbetslöshet, priser
och hyror, facklig kamp, antiimperialism etc.

Alle platene føres av og kan bestilles fra forlaget OKTOBER

Oktober

Oktober, Boks 8379,
Hammersborg, Oslo 1.

Det Nye Gymnaset:

100 elever i hver klasse?

Til våren skal lovforslaget om det nye gymnaset opp i Stortinget. Staten vil slå sammen alle skoleslagene for ungdom mellom 16 og 19 år. I innstillinga som ligger til grunn for lovforslaget heter det at skolen må kunne tilfredstille næringslivets behov, derfor omlegging av skolesystemet. Det er meningen at omleggingstida skal være lang, slik at det kanskje vil ta en stund før du merker noe til forandringene på din skole.

HVA GÅR LOVFORSLAGET UT PÅ?

For det første at alle skoleslag for aldersgruppa 16–19 år skal slås sammen til en skole som skal hete gymnas. I denne skolen skal det være mange valgmuligheter, f.eks. mellom teoretiske og praktiske fag, religion og filosofi osv.

Det kan være bra med mange valgmuligheter, men en utstrakt «rådgivningstjeneste» skal sørge for at ikke for mange velger enkelte linjer og fag.

For at skolen kan ha dette tilbudet, mener departementet at skolene må være på minst 600 elever. Det er klart at dette vil medføre en kraftig sentralisering av skolevesenet i mange deler av landet.

OPPLØSNING AV KLASSEN?

Etter behov skal men forandre størrelsen på klassene. I de nåværende klassene kan mange ha forskjellige fag pga. valgmulighetene. I USA har dette gått så langt at bare lærerne har faste klasserom, mens elevene flyr rundt på skolen til undervisningstidene og kanskje er sammen med helt nye folk hver time, dvs. fullstendig oppløsning av klasseenheten.

Lærerne er dyre og derfor sier tidligere statssekretær Hans Østvold: «De skal ikke lenger være kunnskapsformidlere . . . , men organisere kunnskapstilleggelse, mens deres kunnskapsnivå blir stadig mindre viktig.» Det er meningen å bruke såkalte

LÆREMIDDELPAKKER

med filmer, lydbånd, hefter, språklaboratorium osv. Dette vil i stor grad avløse personlig veiledende lærere. Normerte prøver vil inngå som en del av disse læremiddelpakkene.

Vi får 5-dagersuke uten at arbeidspresset reduseres. 5-dagersuke er bra hvis vi får en ekstra fridag, men vi vil ikke sitte inne i helgene med lekser! Derfor sier vi nei til økt arbeidspress!

Samarbeidsutvalgene blir lovfestet, og det vil elevene alltid være i mindretall.

Vi er ikke mot å lære mer, men vi stiller to krav. Innholdet i undervisninga må ikke skjule virkeligheten, og forholdene må legges til rette så vi kan trives på skolen. Det er mye ved det nye gymnaset som går mot disse kravene.

KLASSESITUASJONEN I DET NYE GYMNASSET?

HVA MENER LÆRERNE?

For å få greie på dette, gjorde vi et besøk på Oslo Katedralskoles lærerværelse og snakket med to lektorer.

– Når loven om det nye gymnaset blir vedtatt en gang i løpet av 1973, vil dette få følger som elevene vil merke direkte. Hvordan ser dere som lærere på f.eks. en sårn ting som at de oppløser klassene?

– Etter min erfaring er det ikke så dumt å lempe litt på klasse-systemet og gå delvis over til at elevene velger faggrupper og dermed går i en nye «klasse» for hvert fag. Systemet fører ikke til større arbeidspress for oss, bortsett fra selvsagt i overgangstiden. Men det er klart at store «fellestimer» med forelesninger betyr en belastning vi ikke hadde for.

– Det bør legges til at å gå helt bort fra klassene, vil by på problemer: har vi f.eks. 10–12 grupper, mister vi kontakten med hver enkelt elev, noe som gjør arbeidet mindre trivelig og undervisningen dårligere. Det er viktig å ha en bestemt klasse som vi har mer kontakt med enn andre.

– Men når gruppene kombineres med klasseundervisning, er det en bra ting. Elevene kommer mer i kontakt med folk utenfor sin egen klasse, og vi får bedre erfaring som lærere,

vi kan sammenlikne folk fra de forskjellige linjene og merker snart hva de har mest bruk for å lære. Det beste er etter vår oppfatning ikke bare klasser eller bare grupper, men både klasser og grupper.

– Hva med «læremiddelpakker»?

– Jeg har ikke dårlige erfaringer med dem i språkundervisningen, som er mitt felt. Det blir jo stadig mer av dette moderne utstyret. En må bare passe på så ikke kontakten mellom lærer og elev blir borte.

– Det må understrekes at dette gjelder begynnerundervisningen hvor man trenger et effektivt opplegg. Noe annet blir det i 3. gym, jeg kan f.eks. vanskelig tenke meg å bruke en pakke med tittelen «franske diktere».

– Elevene får større arbeidspress ved overgangen til 30-timers-uke. Gjelder dette også for lærerne?

– Så absolutt, og dette er nok det aller viktigste problemet for oss. Vi har uhyggelige eksempler på hvordan lærere er blitt utnyttet. På en ungdomsskole her i byen begynte de forsøk med 30-timers uke for tre år siden. Det førte til at antallet tysktimer pr. klasse gikk ned fra 4 til 3 timer i uken mens elevene fortsatt skulle lære det samme. Ikke bare måtte tysklæreren jobbe mer pr. time: siden antallet arbeidstimer sank, tjente han mindre enn før, og for å rette på det, måtte han undervise en klasse ekstra! Det sier seg selv at hvis det skal bli slik, taper både elevene og vi på det.

– Men det ligger sikkert økonomiske grunner bak. Skolen koster stadig mer pga. alt det moderne utstyret, og staten har jo ikke ubegrenset penger å ta av.

– Kanskje bevilge mindre til industri og skipsfart, og mer til skolen?

– Mulig det. Det er iallfall synd hvis innsparingene skal føre til mindre trivsel og større arbeidspress på skolene.

Basisgruppa på Oslo Katedralskole:

FRITIDSROM!

Basisgruppa kom skikkelig i gang for et halvt år siden, bortimot 100 elever er med, og 30–40 pleier å komme på møtene. Gruppa jobber for fritidsrom, for å flytte veggavisa til et sted der folk kan se den, og for at elevene skal kunne bestemme hvordan det skal se ut i klasserommene. Det koster 2 kroner å bli medlem, og gruppa står på NGS' plattform, men skolen er ikke medlem i NGS.

Basisgruppa er delt opp i forskjellige smågrupper, og vi spør Marianne hva romgruppa gjør?

Marianne: Underskriftskampanjen for fritidsrom fikk 80 % oppslutning, og vi har fått i gang forhandlinger med vaktmester og lærere for å få bruke noen av rommene.

— På skolen har vi ikke noe elevråd, men en frittstående interesseorganisasjon som basisgruppa samarbeider med. Men hvorfor trenger vi da en basisgruppe?

Marianne. Basisgruppa samler de mest aktive så vi kan få fart i de andre. Derfor tror jeg heller ikke vi bør satse på flere medlemmer i gruppa.

— Men det er mange som mener at basisgruppa bør utvikle seg over lang sikt til å bli grunnsteinen i NGS i stedet for kollektivt innmeldte skoler, slik at NGS blir en slags fagforening som bygger på enkelt medlemskap. Men da må basisgruppa bestå av det store flertallet av elevene på en skole.

Marianne: Det har jeg ikke tenkt på, men det må vi diskutere i basisgruppa.

Vi spør også Einar i 2. gym. som jobber i veggavisgruppa om han mener basisgruppa bør satse på flere medlemmer.

Einar: Det er en styrke å ha mange elever bak seg, men vi må først trekke til oss folk som vil gjøre noe, hvis vi skal ha noe å si på skolen.

— Vi meldte oss ut av NGS for noen år siden fordi vi mente den var for pampete. Hva synes du om utviklinga i NGS i det siste, hva med å gjøre basisgruppa om til en »fagforening»?

Einar: Vi trenger utvilsomt en organisasjon som ivaretar elevenes interesser på landsbasis. Dette med basisgrupper og enkeltmedlemmer kan absolutt rette opp mange tidligere feil. Men mange elever har mistro til NGS fordi den tilsynelatende er dominert av radikalere, og fordi den har gjort for lite med interessekampen hittil.

Laget av elev på »Katta», Oslo

nå kommer BASISGRUPPENE

Foss skole:

SJØLMELDING!

Siden NGS' landsmøte 1972 har vi hatt planer om å danne ei slik gruppe, men først nå har vi gjort det. Vi får lov til å ha veggaviser på skolen, så vi lagde en svær plakat som spurte elevene: Er du interessert i sjølmelding, fritidsrom? Da må du komme på første møte i basisgruppa som skal jobbe med dette og mange andre saker.

Det møtte opp 20 stykker, og 18 meldte seg inn, og vi vedtok å stå på NGS' plattform. Noe av det elevene er mest opptatt av og ønsker å få igjennom er sjølmelding. Vi synes det er tåpelig at gymnasiaster ikke sjøl kan skrive hvorfor de er borte fra skolen en dag. Vi valgte et styre som skreiv en løpeseddel om dette, om basisgruppa, og om neste møte, og den ble delt ut på skolen.

Etter dette fikk vi 31 medlemmer, og vi ser på det som en god begynnelse på kampen for våre rettferdige krav.

Medlem av basisgruppa på Foss skole i Oslo.

Røyking i skolegården forbudt!

Bredtvet skole:

BORT MED PARADEN !

Marit har intervjuet Tone om basisgruppa på Bredtvet gymnas.

For ca. en måned siden tok noen elever på skolen initiativet til et åpent møte for å starte ei basisgruppe.

– *Hvordan går arbeidet nå?*

– Vi har hatt en del problemer i starten. Det er nesten ingen på skolen som har noe særlig peiling på basisgrupper, for det er helt nytt for oss. Vi har dessverre hatt liten kontakt med folk som har mer erfaring. I begynnelsen var det f.eks. noen som mente vi ikke burde ha fast medlemskap, for da ble det så byråkratisk. Nå er vi enige om at dette ikke stemte. Det ble nemlig til at folk bare slang innom møtene nå og da, ingen følte noe særlig ansvar for arbeidet, og det ble til at styret var det eneste som fungerte.

– *Er du fornøyd med oppslutninga om basisgruppa?*

– Foreløpig er det ca. 50 folk som kommer på møtene. Dette er ikke så verst synes jeg. Jeg tror det er best at de som virkelig er interesserte lager en kjerne og så vil basisgruppa lettere kunne utvide seg etter hvert. Selvsagt må den bli mye større. Jeg synes det er galt å sette noen grense oppad i medlemstall.

– *Hvilke saker har dere hittil tatt opp?*

– Vi skal prøve å få bort paradeordninga. Vi synes det er helt sykt at elevene skal bli straffet på en så tåpelig måte. Det er til og med forbudt å forsøve seg! Jeg tror nok helt sikkert at flertallet av elevene er misfornøyd med å bli behandlet så barnslig, men likevel har vi ikke

greid å sette i gang skikkelige diskusjoner på skolen. Hittil har først og fremst basisgruppe-folk engasjert seg i denne saken.

– *Hva tror du basisgruppa kan gjøre for at man skal oppnå resultater.*

– Vi må kanskje først spre opplysning om oss selv og vårt syn på paraden. Når vi har fått i gang diskusjonen må vi prøve å finne ut eventuelle aksjoner hvis det ikke nytter å overtale rektor og lærerrådet o.l. Disse er etter min mening temmelig reaksjonære, og det er

vanskelig å få gjennomført forandringer. Kanskje det blir aktuelt med boikotting av paraden eller lignende.

– *Har du ellers noen ideer på hva som bør være ei basisgruppes viktigste oppgaver?*

– Ja, jeg tror at elevene må prøve å få mye større ytringsfrihet på skolen. Vi har verken veggavis eller tillatelse til å dele ut løpesedler o.l.! Dette hindrer selvsagt også basisgruppa i å informere om arbeidet sitt. Jeg synes at »presse»-frihet er en selvfølge på skolen også. Det sies at skolen skal være nøytral, men det er den jo ikke, så da må alle kunne få ytre seg fritt! På dette området tror jeg det er nødvendig med landsomfattende tiltak, for det er ikke bare en lokal sak for noen skoler. Det er etter min mening en bevisst undertrykking av skoleungdom generelt.

Marit på Bredtvet, Oslo.

»Katta»: Veggavistavla er i skuret til venstre. I den delen av skolegården er det aldri folk.

Jeg tror vi ml'ere har undervurdert betydningen av elevrådet. Basisgrupper og elevråd kan arbeide sammen og gjensidig støtte hverandre. Jeg vil trekke fram noen eksempler fra Valler skole i Bærum og de erfaringene vi har med elevråd og allmannamøter.

For ca. 3 år siden brøt vi med Kirke- og undervisningsdepartementets (KUD) regler for elevråd og gjorde allmannamøtet til skolens høyeste organ. Dette var resultat av en misnøye elevene hadde overfor KUD og de reglene vi følte bare var til for å binde oss på hender og føtter. Ingen stor sak å blåse luft i kanskje, men elevenes tro på seg selv ble styrket. Som en av de første skolene tok vi opp normerte prøver. Nesten alle stemte for resolusjonen som ble vedtatt. Denne sa klart ifra at hvis normerte prøver kom til Valler, ville de bli boikottet.

Et par andre saker kan også være verdt å nevne. En dag ble en fyr på skolen utvist fordi han ikke møtte fram til parade. De fleste av oss syntes at paradeordningen var noe tull, derfor laget vi et allmannamøte på saken. Solidariteten var stor og alle som en stemte for streik hvis ikke fyren ble tatt inn i undervisningen igjen. Rektor måtte gi etter og samme dag var eleven på skolen.

Hva vi ikke hadde klart å avskaffe var paradeordningen. Det er lett å være etterpåklok, men en basisgruppe som kunne sikre

seieren var hva vi hadde trengt i den situasjonen. Å forfølge en sak gjennom elevråd og samarbeidsutvalg er en vanskelig oppgave, derfor praktiseres paradeordningen fremdeles. En basisgruppe kunne ha forhindret dette.

En sak vi har klart å få gjennom på vår skole er sjømelding. Vi må ikke lenger ha melding hjemmefra om vi er borte fra skolen.

Nixons terrorbombing i Vietnam, førte til at mange folk fikk se imperialismens sanne ansikt. Glorien rundt »tricky Dick» fikk seg en alvorlig knekk og tilbake ble bare barnemorderen. På et elevrådsmøte var det flertall for at Operasjon

Dagsverk-pengene -73 skulle gå til skoleprosjekt i Vietnam. Arbeidet i elevråd og allmannamøter er med andre ord ikke håpløst. Som ml'ere må vi arbeide innenfor enhver organisasjon som kan bedre elevenes kår. Ingen er tjent med at vi sitter på rompa og sier: Elevrådet er noe dritt.

Elev på Valler skole

Vi er enig med kameraten i at det går an å få gjennom bra tiltak ved hjelp av elevrådet, men vi tror ikke at elevrådet på noen måte kan erstatte basisgruppa.

RG

Elevråd er ikke basisgruppe, men likevel . . .

Lofotfisket er i gang

Hvert år i januar kommer torsken til Lofoten. Da våkner Lofoten til liv, for det er torsken, eller skreien som den gyteferdige torsken kalles, som gir Lofoten livets berettigelse. I hundreder av år har folket der stått vakt om denne årvisse rikdommen i havet. Ja, årvisst — det har hendt altfor ofte at skreien ikke har kommet helt inn, og da har det vært et uendelig slit å klare seg gjennom et nytt år, helt til neste gangen skreien kom sigende.

LOFOTEN — ET AV JORDENS MATFAT

Over 70 % av jordoverflaten er dekket av hav. Der havet ikke er drept på grunn av kapitalistisk rovgriskhet, er det fisk.

For at fisket skal lønne seg, må fisken være noenlunde samlet, og den må ikke stå for dypt. Dessuten er det ikke all fisk som egner seg som matfisk. Det er disse faktorene som gjør Lofoten til et matfat.

Til Lofoten kommer store mengder torsk fra Barentshavet for å gyte. At akkurat Lofoten er torskens gyteplass, kofinner av Golfstrømmen. Den pøser store mengder «varmt vann» inn i Vestfjorden, og temperaturen er jevn. Dette gir torsken ideelle forhold å gyte under.

Men det har også hendt at temperaturen ikke har vært den riktige. Da har skreien stått utenfor Lofoten og ventet, og fisket har slått feil.

TORSK — ET GAMMELT ORD FOR TØRRFISK

Så langt tilbake som vår skrevne historie rekker, finner vi spor etter fisket i Lofoten. Dette fisket har spilt stor rolle for den norske økonomien, og har vært bytte for utenlandsk og sør-norsk utbytting.

I dag saltes omkring halvparten av fisken, og føres til Møre, der den tørkes til klippfisk. 30 % henges og tørkes i Lofoten, og blir tørrfisk, mens resten blir frossenfilet.

ET HARDT YRKE

Fiskerne starter tidlig om morgenen, fiskeoppsynet fastsetter når det er lov å gå ut om morgenen. Men ved 5–6 tida er det fullt liv. De som har garn eller line stående ute om natta, går da gjerne ut og drar garna eller tar opp linene sine.

Havet er delt inn i «garnhav» og «linehav», slik at redskapet ikke skal fløkes. Mange fiskere, særlig de som har sjark, fisker med juksa. Juksa er et snøre med en eller flere pilker, som fiskeren drar opp og ned. Over halvparten av fiskerne bruker garn, men 20 % bruker juksa og 16 % bruker line. 6–7 % fisker med «snurrevad», en liten trål.

Når garna er oppe av havet, må de greies slik at de kan settes igjen. Det er et tungt arbeid, vått og surt i vinterværet. Så blir garna satt igjen, og båtene går mot land for å levere fangsten. Fiskerne må sløye fisken sjøl før de leverer den, så dagen blir

lang. Er fangsten stor, kan klokka krabbe over midnatt før gutta kommer i seng.

FISKEN BETALES KONTANT

Fiskerne får kontant betalt for fisken sin. Dette krever at fiskeoppkjøperne skaffer seg mye kapital for sesongen starter, slik at de har noe å kjøpe for.

I 1973 var det i alt 164 fiskekjøpere med i Lofotfisket. Noen av disse driver ganske smått, men det finnes «storinger» blant dem også. I gamle dager var det væreierne som hadde all makt i Lofoten, på været eide de jord, hus, rorbuer og butikker. De stod også for fiskeoppkjøpet, og drev utstrakt svindel med fiskerne. De gav dårlig betalt for fisken, og tok seg godt betalt for det utstyret fiskerne behøvde.

I 1938 fikk fiskerne gjennom at Norges Råfisklag skulle opprettes, og stå for prisfastsettelse og regulere omsetningen fra fisker til oppkjøper. Men det fiskerne får for fisken har steget lite etter krigen, i forhold til andre priser, og ikke minst i forhold til det folk må betale for fisk i butikken.

BANKENE HAR MAKTA

I fjor ble det omsatt fisk for over 170 millioner i Lofoten. For å skaffe fram alle disse pengene, må de 164 fiskekjøperne ta opp lån. De to største bankene i Lofoten, A/S Fiskernes Bank og Bergens Privatbank yter lån på tilsammen over 10 mill. hver. Sparebankene i Lofoten og Nordlandsbanken er også med. Hvor resten av

pengene kommer fra er vanskelig å si. De største oppkjøperne har nok en del penger, eneherskeren i Stamsund, dir. Johansen, har Den norske Creditbank bak seg og vi må vente at Møre-kapital er med.

I hvert fall er det bankene som avgjør hvem som skal være fiskeoppkjøpere, og hvor oppkjøperne skal være. Værene i Lofoten er derfor i bankenes vold.

FLEST FISKERE FRA NORDLAND

I gode år blir folketallet i Lofoten mangedoblet i løpet av januar, februar, mars og april. I 1933 deltok hele 33 000 fiskere, ved siden av de som jobbet på land. Men dårlige år, og større båter har dratt tallet på fiskere ned.

De fleste fiskerne kommer fra Nordland fylke, særlig fra Lofotkommunene Vestvågøy, Vågan og Moskenes. I 1971 deltok det 5300 fiskere, derav 4000 fra Nordland. Resten kommer fra andre kystdistrikter, fra Mandal i sør til Vardø i Nord, flest fra Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Troms.

FISKET ER LIVSNERNEN

Hele Lofotens liv angher av fisket. Når det slår til, er alle i arbeid, liten som stor. De yngste skjærer tunge som de selger etter skoletid. De voksne deltar i fisket eller i foredlingen. Folk får inntekt, kommunene får skatt. Men ungdommens rolle er minimal i forhold til det den var for 15–20 år siden. Fisket har vært for usikkert, de som vokste opp med Lofot-fisket utafor stuedøra, tør ikke tro på en framtid som fiskere, selv om de aldri så mye vil det. Statens politikk har vært å avfolke utkant-Norge, dette har også rammet Lofoten.

FISKERUNGDOMMEN HAR OGSÅ KRAV PÅ STØTTE

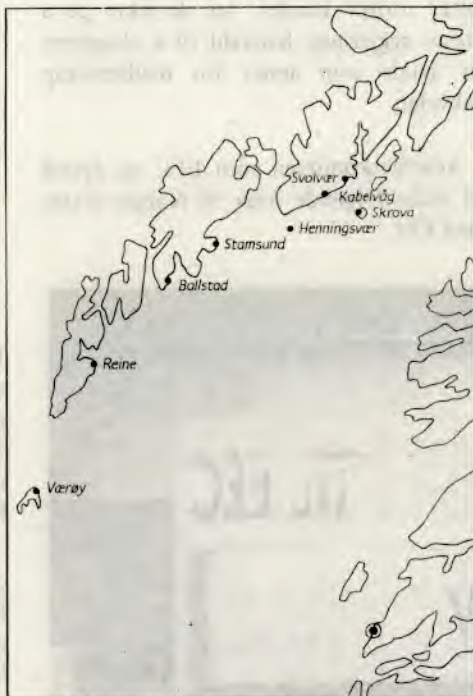
Ungdom som går de vanlige utdanningsveier, får lån og stipend, men en som vil bli fisker får ingenting. Et unntak er Øksnes kommune som har tatt opp et lån på 700 000 som skal deles ut til ungdommen i form av stipendier. Disse

går til ungdom som satser på fiske, slik at de kan skaffe seg gode redskaper og annet.

SKOLEN UTDANNER BYFOLK

Men i ungdomskolen og de videregående skolene er landsdelen forsømt. Normerte prøver og læremiddelpakker gir skolen liten mulighet for å styrke de unge for en framtid som fisker.

Skolen utdanner byfolk – Lofoten er ingen by.

LOFOTEN – TORSKENS JORDMOR

Torsken utmerker seg blant fiskeslagene som en fin matfisk. Den finnes i Barentshavet, nord for Norge og Sovjet, bortover mot Kanada og nedover til Spania. Men hovedtyngden er i nord, der er også fisken best.

Når torsken er ca. 7 år, trekker den sørover for å finne varmere vann å gyte i, da kalles den skrei. På grunn av Golfstrømmen, får Vestfjorden store mengder »varmt vann», og blir en ideell gyteplass for skreien.

Skreien trenger fram på bred front sørover, langs kysten av Finnmark og Troms. Den går dypt om natta, 200 til 400 meter, og høyere om dagen. Under sin vandring blir skreien tvunget til å følge egga-kanten, det vil si der kontinental-sokkelen slutter. Flere steder skråner egga brått inn mot kysten, og der blir skreien tvunget sammen. Det virker som passasjer eller daler i havbunnen.

UTENLANDSKE TRÅLERE

Utenfor kysten vår ligger mengder med utenlandske trålere og venter på denne strømmen av skrei. Først ligger de langt ute og feier over havet, men på grunn av avstandene ligger båtene spredt. Så følger de skreien inn mot kysten, og i fiskens passasjer er fisken så samlet at den kan »øses» opp av havet. Her ligger båtene konsentrert, og en sørgelig overbeskatning finner sted. Mange er redde for at dette bare vil øke og øke, blant annet fordi mange engelske trålere er ventet hit.

50 MILS FISKERIGRENSE

Vi har et viktig middel for å sikre kontroll over en del av fisket, å utvide fiskerigrensen. Kravet stilles nå i fiskarlag etter fiskarlag: MINST 50-MILS FISKERIGRENSE. Da kan vi få kontroll med en større del av skreiens vandringsvei, selv om vesentlige områder fortsatt ligger utafor fiskerigrensa.

I dag har Norge en fiskerigrense ved 12 nautiske mil, 2,2 vanlige mil. Fram til 1961 var fiskerigrensen bare på 4 nautiske mil, litt over 7 km ut fra kysten. Også den gangen var det Island som gikk foran, slik de gjør det i dag.

SLÅ VAKT OM FRAMTIDA

Folket i Lofoten vil slå vakt om skreien, den er deres levebrød. Skal Lofoten overleve som bebodd distrikt, må arbeidsplassen deres sikres. Det er det viktigste for ungdommen i Lofoten.

De som ikke er fiskere skal takke og støtte fiskerne i deres kamp for 50 mil. Skreien kan bli en verdifull skatt for verdens folk.

En ung fisker fra Lofoten, fortalte til Røde Garde at da han snakket med engelske trålermannskap på Finnmarks-kysten, fortalte de at hvis de fikk fisk under 8 hg i trålen, kastet de den på sjøen igjen. En gang hadde de kastet 25 tonn med slik fisk på en gang. Det lønte seg ikke å frakte den til England, sa de.

Gutter »skjærer tunge» etter skoletid.

UTTALELSE FRA ARBEIDERKOMITEENS LANDSMØTE 3.—4. FEBRUAR:

Vi må stille krav til frihandelsavtalen!

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid vil rette en skarp advarsel til Høyre, Arbeiderpartiet og Folkepartiet Nye Venstre og kreve at disse partiene respekterer folkeavstemningas resultat. Gjennom aggressive krav om at avtalen med EEC skal inneholde både en såkalt utviklingsklausul og «samarbeide» på en rekke

felter utover handel, tar de sikte på å presse regjeringa Korvald til å akseptere en avtale som åpner for medlemskap bakveien.

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid vil stille følgende krav til Norges avtale med EEC:

- avtalen skal ikke inneholde en utviklingsklausul
- avtalen skal ikke omfatte valuta-samarbeid, utenrikspolitisk samarbeid eller samarbeid på andre områder som inngår i EECs planer om union
- avtalen skal ikke innebære inngrep i norsk suverenitet over distrikts- og industripolitikken samt retten til å utvide fiskerigrensa.

Arbeiderkomiteen, som allerede i februar 1972 vedtok å fortsette motstandsarbeidet etter folkeavstemninga, vil mobilisere sine medlemmer til å arbeide for at kravene blir innfridd. Vårt landsmøte 3.—4. februar vedtok et fullstendig handlingsprogram for EEC-motstandere.

Samtidig oppfordrer vi alle motstandsorganisasjoner — spesielt i arbeidernes, fiskernes og bondenes rekke — til å fatte vedtak om avtalen. Det var de folkelige kreftene som sikret seieren den 25. september. Det er bare de folkelige kreftene som nå kan gi mindretallsregjeringa Korvald den støtte som trengs for å slå tilhengernes forsøk på undergraving av folkeavstemninga tilbake.

Dir. Holte i Norsk Hydro om oljesalget:

*»Vi har bare gjort
noen forberedelser...»*

I høst gjorde Stortinget vedtak om at den norske oljen som hovedregel skal ilandføres i Norge. Nå får vi høre i Dagsnytt og Dagsrevyen at den amerikanskdominerte Phillipsgruppa, med Norsk Hydro som juniorpartner, bak Stortingets rygg, har underskrevet en kontrakt med konserner i Storbritannia og Vest-Tyskland om at olje og gass skal føres i land der. Dette er helt klart i strid med Stortingets vedtak. Riktignok må Stortinget godkjenne kontrakten før den blir gyldig, men vi

har sett mange eksempler på hvordan slike »forberedelser» binder Stortinget.

Direktør Holte i Norsk Hydro hever nå opp i skyene den avtalen som fører en av våre viktigste naturressurser ut av hendene på Norge.

Fra forhandlingskretser i Brussel sies det at det EEC-folk forbinder med Norge er olje. Kontrollen med oljeressursene blir stadig mer viktig. Oljeeksperter sier at »dersom ikke kjernefysisk energi forsyner oss med en kvart del av behovet i 1985, vil i det minste noen lys i Europa slukne.»

USA, som tidligere var sjølforsynt med olje, må stadig importere mer. I 1980 er det regnet med import på 27 %. Men allerede i dag har skoler, fabrikker og flyplasser måttet stenge i USA på grunn av manglende oljeforsyning.

EEC-landene har beregnet sitt behov for olje og gass i 1985 til å være mer enn dobbelt så stort som i 1970.

Samtidig vet vi at oljelandene i Midt-Østen den seinere tida har ført en mer beskyttende linje med sin egen olje. Det er ikke rart at den internasjonale monopolkapitalen er voldsomt interessert i å få kontroll med den norske oljen. Norsk Hydro har i praksis vært agent for dem.

Det som har skjedd med oljen viser at vi må slåss for hver bit av landet selv om vi sa Nei til EEC i september.

EEC-motstander

UNGE HØYRE med ny vri

I Sørlandske Tidende sto det en uttalelse fra Unge Høyres Landsforbund: Unge Høyre vil danne en ny interesseorganisasjon for gymnasiaster, yrkesskoleelever og lærlinger. Formålet skal være å «tjene det store flertallet av elevenes sak». Norges Gymnasiastsamband (NGS) og Yrkesskoleelevenes og Lærlingenes Interesseorganisasjon er ubrukelige fordi de bare fremmer meninger til politiske grupper og ikke elevene. Gymnasiastenes Fellesorganisasjon (GFO) som splittet ut av NGS på grunn av vedtaket mot EEC, var vellykket som en protestgruppe mot NGS, sier Unge Høyre, men den alene er ikke nok. Derfor en ny organisasjon.

Det er bra at de reaksjonære legger GFO på hylla. Den har ikke gjort et slag for elevene, bare gitt ut en avis som heter «Nei til NGS».

MEN VI TRENGER INGEN NY ORGANISASJON!

Gymnaset og yrkesskolen er i dag forskjellige og har ulike problemer, derfor trenger vi to

organisasjoner. Men samarbeidet må utvikles videre der problemene er like, som mot det nye gymnaset, for språklig rettferdighet osv. De organisasjonene vi har, har vist seg å kunne gå i spissen for elevenes interesser i mange saker, og kan utvikles videre.

HVEM VIL UNGE HØYRE TJENE?

Hvis Unge Høyre virkelig hadde ment noe med å «tjene det store flertallet av elevenes interesser» hadde de blitt med i NGS og YLI og jobbet aktivt der. Unge Høyre sier de er enige i nesten alt NGS og YLI tar opp. Isteden for å gjøre noe for disse sakene, lager de splittelsesorganisasjoner. De tåler ikke å være i mindretall når det gjelder saker som Operasjon Dagsverk og EEC.

Jeg tror den nye «vertpolitiske og elevvennlige» organisasjonen til Unge Høyre er en bløff, den vil splitte elevenes interessekamp, ikke tjene den.

Hilsen Grethe

Fra NGS-landsmøtet i fjor der UH splittet ut og dannet GFO som de nå har gitt på båten.

Ungdommen

Og de unge samles om morgenen under vinduet mitt.

De roper i kor:

Våk opp, gamle skrott!

Og jeg våkner, åpner vinduet og vinker til dem:

Hei ungdom!

Stikker en brødkalk i lomma

og stavrer etter dem.

Ennå en gang.

Arvo Turtiainen, finsk arbeiderdikter,
født i 1904.

RØDE FANE
TEORETISK TIDSSKRIFT
FOR MLG

NR. 1 1973

Hovedoppslaget i dette nummer:

Politikk for ungdommens kamp

Ungdommen trenger enhet

Ungdommen og partiet

Ungdommen trenger masseorganisasjoner

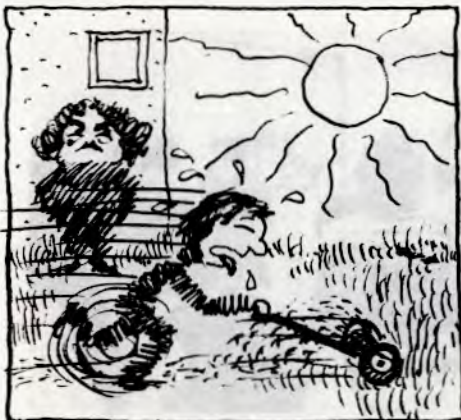
Pris kr. 5,-

Kan bestilles gjennom Oktober forlag

Vi skal lære - men hvor skal vi bo?

Vi leser ofte i de (altfor) mange borgerlige avisene at vi skoleungdom har det så bra. Folk i disse avisredaksjonene skjønner ikke (?) hvorfor vi klager. Ja, de sier ofte at vi som går på skole eller studerer har det så bra at vi lever på arbeidsfolks bekostning.

Er dette sant? Har vi som er borteboere f.eks. det godt mens vi går på skolen? Nei! vil nesten alle av oss si. Men hvorfor protesterer vi ikke mer enn vi gjør i dag? Jeg tror det blant annet skyldes at de som ikke bor borte mens de går på skolen ikke forstår våre problemer.

Den nord-norske geografien kjenner vi alle. Vi har mange bygdesamfunn og noen få byer. Men de skoler vi kan gå på etter ungdomsskolen ligger som oftest i disse byene. Og i dag trenger vi skolegang. Fiskeyrket er ikke et trygt yrke lenger. De store trålerne (fra øst-blokken og EEC) er i ferd med å renske våre kyster for fisk.

Ja, de ødelegger gjerne brukene våre i samme jafset.

Men å bo i byen er dyrt. Moms og regelmessig prisstigning betyr for oss enorme utgifter til mat. I dag får vi 235 kr./mnd. i stipend. Enhver borteboer kan fortelle hvor lite dette strekker til. Videre skolegang avhenger derfor av at foreldrene dine tjener (mer enn) godt.

Og ikke nok med at utgiftene til mat, klær og brensel har økt mer enn lønna til et vanlig menneske. Økningen på HUSLEIA har ofte vært mange ganger høyere enn økningen på matvareprisene.

I fjor hadde vi en hybelundersøkelse ved skolen vår. Den viste at mange måtte vaske opp, rydde snø, klippe plen, ikke lage mat på hybelen, ikke ha besøk etter kl. 22 eller ikke ha besøk i det hele tatt for å få et sted å bo. Hyblene utmerket seg ofte ved å være små, dyre og kalde – noe som betyr store utgifter til strøm. Slikt må vi finne oss i så lenge staten ikke bygger egne hybler for oss borteboere.

Jeg mener at når staten tvinger oss hjemmefra om vi vil ha utdanning, så må staten også være villig til selv å betale våre utgifter som følge av sin sentraliseringspolitikk. Derfor mener jeg at vi bør kreve at staten må øke bevilgningen til bygging av elevinternat helt til våre behov er dekket.

I dag er det opp til fylkene å betale boliger for sine videregående skoler. Dette mener jeg er galt fordi fattige fylker ikke kan klare denne oppgaven.

Hva kan vi gjøre?

Det første jeg mener vi i dag må gjøre, er følgende: På alle videregående skoler (yrkes-skoler, gymnas, kokkeskoler, lærerskoler o.l.)

må vi foreta undersøkelser om hybelsituasjonen for borteboerne og de økonomiske karene for alle elevene. Når vi har gjort en slik undersøkelse kan ikke Kirke- og undervisningsdepartementet komme og si at «vi var ikke klar over situasjonen». Derfor: Gå i spissen for at en slik undersøkelse blir gjort med en gang av elevrådet eller basisgruppa på din skole!

Revolusjonær fra Harstad

P.S.

Hvorfor skriver ikke flere nordlendinger i Røde Garde?

medfølende..

»Pat Nixon er spurt hvilken egenskap som best karakteriserer hennes ektemann, og da svarer hun:

– Medfølelse! Han har omtanke for alle. Familien, vennene, den lille mann i gaten, alle. Jeg har aldri møtt noen som har brydd seg mer om andre mennesker. Og ingen har en finere humoristisk sans en Dick. Han er det varmeste menneske jeg har truffet. Ingen hei-på-deg-type, ikkeno' brauting, men han er konstant opptatt av andres problemer, sier Pat.

Om noen vil gjøre positivt inntrykk på Richard Nixon skal de være fylt av ærlighet. Det er den egenskap presidenten setter høyest hos andre.»

Klippet fra billedbladet NÅs »God Jul»-nummer 23. des 1972.

ærlig..

fredselskende..

Fra Aftenposten 25/1 sakser vi:

President Richard Nixon ble onsdag foreslått som kandidat til Nobels fredspris for 1973 av den republikanske senator Henry Bellmon fra Oklahoma.

I et brev til Stortingets Nobel-komite skriver senator Bellmon at president Nixons bestrebelser for å oppnå fred i verden langt overgår enhver annen statsmanns handlinger i dette århundret.

Dette er andre gang president Nixons navn er blitt foreslått til Nobels fredspris. Første gang var det magasinet New York som tok opp ideen, og den republikanske gruppefører i Senatet, Hugh Scott, ga tanken sin tilslutning.

Willy Brandt i fjor, Nixon i år?

»Oppvaska er det alltid jeg som må ta.»

»Jentene skal likevel bare gå hjemme i huset, mens guttene skal ut i arbeidslivet og trenger mye hardere gymnastikk.»

Denne uttalelsen kommer fra en lærer på gymnaset på Hønefoss. Jentene har gym i en sal som bare er halvparten så stor som guttenes. De har protestert mot dette og forlangt at guttene og jentene skal bytte sal annen hver gang. Saken er blitt tatt opp av basisgruppa på skolen og har vært rundt i alle klassene. Gjennomsnittet i klassene var 22 for jentenes krav og 4 mot. Den læreren vi siterte ovenfor har gått så langt at han truer med å slutte om kravet blir vedtatt.

Det er 5 jenter fra Kvinnefronten på Hønefoss som forteller oss dette. Hønefoss har ca. 6000 innbyggere og ligger 6 mil nordvest for Oslo. Jentene vi snakket med går på realskolen og i gymnaset.

Berit: – Mange av guttene i klassen bare lo da de fikk høre at jeg var med i Kvinnefronten – noen av jentene også forresten. De mener at vi som er ugifte og går på skolen ikke er undertrykte og at det ikke er noen vits for oss å være med i Kvinnefronten.

Greta: – Det der har jeg også hørt, men jeg er ikke enig. Det er bestandig guttene som kan ta initiativet, be med jenter på kino eller be om en dans. Ja, vi kan jo gjøre det vi og, men da bør vi helst kjenne gutten innmari godt.

Kari: – Jeg går på reallinja sammen med omtrent bare gutter. Hvis jeg lurar på noe, så for jeg stadig slengt bemerkninger som »dette er det bare vi gutter som forstår – jenter skjønner seg ikke på 'matte'». Ingen reagere sånn hvis gutta spør om noe. Det er temmelig irriterende iblant.

Lise: – Sånn er det på realskolen også. I kjemitimene kommer gutta blide og smiskete »skal vi hjelpe dere, dette klarer vel ikke dere som er jenter». Akkurat som om jenter skulle være født dummere i hue enn gutta.

Kari: – Tenk på gymnastikken vår da. Den er lagt opp for at vi skal bli grasiøse og få de »riktige» formene. 'Gymmen' til gutta er mye gemere. Vi hadde gym sammen med dem en gang, det var hardere, men mye mer gøy.

Greta: – Også missekonkurransene, Miss Norge, Miss World og Miss-både-det-ene-og-det-andre. Det var missekonkurranse på en restaurant her en gang. 5 jenter leide hverandre rundt i lokalet og så skulle folk plukke ut den de syntes var penest. Sånt noe synes jeg er fælt. Noen gutter ropte »fesjå, fesjå», men da ble vaktene sure.

Torunn: – En del gutter er ganske all right, de skjønner i hvert fall i teorien at vi er undertrykt, men i praksis er det ikke alltid så bra. Men det er absolutt håp for dem.

Berit: – De fleste av oss blir jo oppdradd i et spesielt mønster både på skolen og hjemme. Jeg har en bror som er 15 år – to år yngre enn meg. Han gjør aldri et slag hjemme. Vi deler rom, og jeg maser på han at han skal vaske og rydde like mye som meg, men han får støtte av de andre – »han er jo gutt». Oppvaska er det også alltid jeg som må ta.

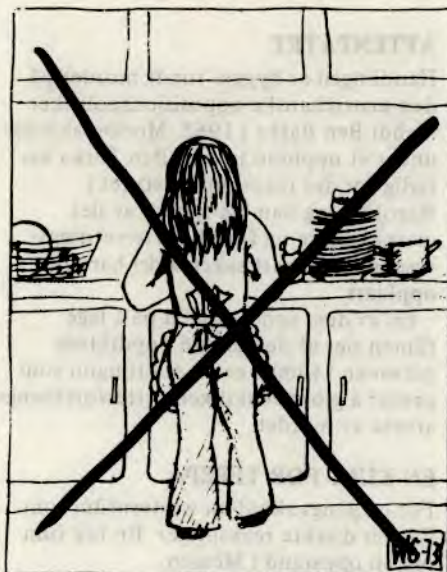
Jeg fikk ikke lov til å dra på hyttetur eller overnatte hos noen da jeg var 15 år, men han får lov. Akkurat som om ikke han kan komme ut for like mye som meg. Han kan ikke akkurat føde unger, men han kan jo bli far.

Kari: – Mora mi er blitt ganske bevisst når det gjelder kvinnesak. Hun tar igjen hvis jeg prøver å undertrykke henne. Før jeg begynte å interessere meg for kvinnesak sjøl, tenkte jeg ikke over det om mora mi måtte rydde og vaske etter meg.

Torunn: – Ja, mora mi er også fin sånn. Jeg er sikker på at hun kommer til å bli med i Kvinnefronten – særlig hvis det blir med andre på hennes alder.

Jentegruppa på Hønefoss planlegger å lage en veggavis de kan henge opp på gymnaset og realskolen med klipp fra Det Nye. De ønsker å få flere til å diskutere jenteundertrykking.

Jenter, la oss høre fra dere om denne saken.

KVINNEFRONTEN

Adr.: Postboks 146
Tåsen, Oslo 8

Idrettspolitik på Tingvoll gymnas

Like før jul var Morten von Krogh i gymnassamfunnet på Tingvoll og innledet til diskusjon om idrett og politikk. En Røde Garde-leser på Tingvoll har sendt oss et referat fra møtet, men det er dessverre så langt at vi har funnet å måtte sløyfe det. Vi tar bare med slutten på referatet som vi mener kan stå som en oppfordring til andre.

»Folk i salen stilte til slutt spørsmålet om hva som var målet for de progressive idrettsfolkene? Målet var å få i gang en diskusjon blant idrettsfolk gjennom bladet Brytning i første omgang. Grunnlaget for idretten må være kameratskap og at folk får drive den idrett de ønsker. Idretten må fjerne avhengigheten til næringslivet.

Morten von Krogh oppfordret folk til å diskutere dette i idrettslagene og at de passive begynner å drive den idrett de interesserer seg for slik at de bygger opp kroppen sin.»

Adressa til Brytning, diskusjonsblad om idrett, er c/o Kåre Kristoffersen, Platousgt. 17, Oslo 1.

Til alle Røde Garde-lesere

Jeg har alltid syntes at det er mye galt i samfunnet vårt, men har aldri tenkt på at jeg kunne gjøre noe for å forbedre det. Etter at jeg har vært igjennom Suf's studiesirkel, har jeg blitt klar over at det ikke nytter å gå passiv rundt og bare tenke at det er andre sin jobb å forbedre samfunnet. Tenk viss alle tenkte sånn. Hvor langt kommer vi da? Jo, vi kommer så langt at kapitalistene får sin vilje. Hva er vel bedre for dem enn at folk setter seg ned med ukeblad eller Aftenposten.

Hefte til sirkelen var lette å forstå, det var merkelig at så mye kunne gå opp for meg på de ukene vi drev med sirkelen. Derfor oppfordrer jeg alle til å begynne med sirkelen og snakke med venner. Og gjør ikke som min venninne, hun var medlem av Suf, men hun turde ikke spørre om jeg ville være med fordi hun trodde ikke jeg var typen til å interessere meg for politikk. Ikke før vi var på en fest og vi satt og diskuterte politikk. Da hun skjente jeg var enig med henne, turde hun endelig å spørre.

Så mine venner, vær ikke redd for å snakke med gamle kjente om deres meninger. Det koster ikke så mye for de som er innenfor å spørre, som for de som står utenfor. Så begynn sirkelen, da er jeg sikker på at dere finner ut at å melde dere inn i Suf(m-l) er den eneste veien til å bygge et nytt og bedre samfunn. Det mener jeg, derfor meldte jeg meg inn i går.

Hilsen ungdomsskoleelev fra Moss.

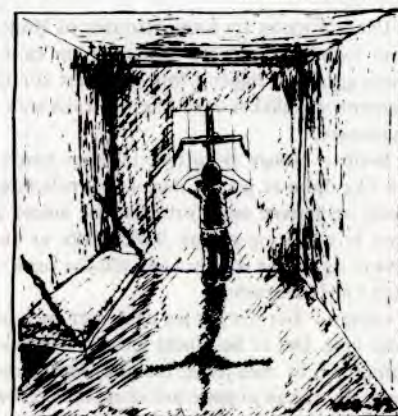

Kakebu på syltynt grunnlag

Her i militæret skjer det utrolige og her kommer enda et lite gullkorn. Det har kommet en ny kamerat på rommet vårt og under en samtale fortalte han meg at han hadde fire dager å sone i bua, da spurte jeg så klart hvorfor? og svaret ble, de fire dagene skyldtes at han ikke hadde stått opp en morgen og at han hadde hatt henda i lomma. Tenk! Fire dager innesperret på dette syltynne grunnlaget.

En liten opplysning til er at mens det undersøkes både i det vide og det breie om vi soldater skal få kjøpt en flaske øl, drikker befal og offiserer for kr. 3,50 pr halv-liter pils, pluss at de også får billig brennevin – og befal og offiserer har jo heller ikke så elendig betalt som 9 kr. dagen.

Soldat, Østlandet

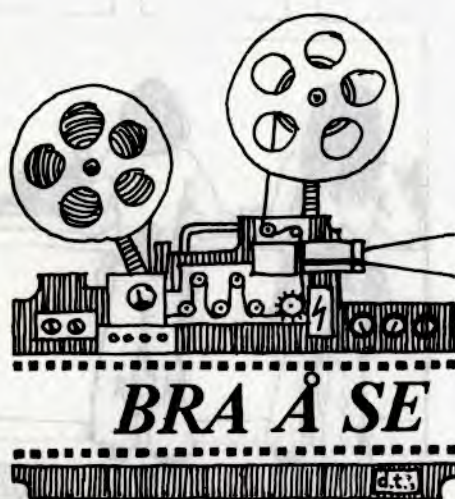

Nytt navn på Røde Garde?

Er Røde Garde et navn som gir uttrykk for en masseorganisasjon? Jeg mener nei, fordi det virker altfor lukket. Et motargument kan være å se på rødegardistene i Kina. Til det er å si at rødegardistene de er det heller få av på skoler og andre steder her i landet. Det må være et bedre navn.

Ønsker at dette blir tatt opp.

Hva med Rød Ungdom eller noe slikt?
Røde Garde-leser i Østfold

ATTENTATET

Handlingen er bygget rundt mordet på den marokkanske opposisjonspolitiker Mehdi Ben Barka i 1965. Mordet skjedde under et opphold i Paris. Ben Barka var farlig for det reaksjonære styret i Marokko, og han ble fjernet av det marokkanske og franske etterretningsvesenet. Ikke rart saken aldri har blitt oppklart.

En av dem som var med på å lage filmen sier at den eneste oppdiktete personen i filmen er en politimann som prøver å gjøre et skikkelig etterforskningsarbeid av mordet.

EN KULE FOR TEPEPA

For en gangs skyld en westernfilm som ikke er direkte reaksjonær. En bra film om en oppstand i Mexico.

FAT CITY

Handlingen går rundt to bokserere. Den eldste er ødelagt av alkohol og har for lengst sett glanstida si. Den andre er ny i proffboksering og ser foreløpig lyst på framtida. Bra spill og fin beskrivelse av hvor vanskelig det kan være å komme seg opp av sola når en først er sunket ned i den.

DIKTATOREN

Anti-nazistisk Charlie Chaplin-film. Chaplin spiller dobbeltrolle som en jødisk barberer og Adolf Hitler, eller Adenoid Hynkel som han kalles i filmen. Filmen ble lagd rett før krigen.

Vi tok et hus — nå har vi klubb!

Moss, vinteren 1972:

Ungdommen i Moss har et diskotek å gå på. Det heter »Blinken», er privateid og drives sjølsagt med sikte på profitt — sjøl om det kanskje er billigere enn diskotek i mange andre byer. Hvis de har lyst til å være sammen med andre uten å danse, må de gå på kafe. Har du vært på diskotek, vet du at det er umulig å prate der, musikken er altfor høy. Det går også rykter om at »Blinken» skal stenges.

I Moss akter ikke ungdommen å finne seg i dette lenger, de vil ha en *klubb*. Et sted hvor de kan danse, prate, lese, ha kurs av forskjellig slag og annet som hører med til en ungdomsklubb.

Kommunepamper bare prater

De mest aktive har dannet et aksjonsutvalg. De har arrangert møter både med kommunefolk og med ungdom i byen. De har spredd massevis av løpesedler. Kommunefolkene »forstår» at ungdommen trenger et sted å være, »men dessverre ...»

Ungdommen handler

I påska drar aksjonsutvalget omkring i boligstrøkene rundt Moss. De spiller gitar, synger og prater om saken med de unge de treffer. Mange flere blir etterhvert med i arbeidet.

Kort tid etter påske bestemmer de seg for å okkupere et hus. De har funnet et passende sted. Huset eies av kommunen og har stått tomt i lang tid.

En lørdag ettermiddag drar noen bort og bryter seg inn i huset, mens andre deler ut løpesedler i byen. Alt må skje fort slik at ungdommen rekker fram før politiet.

I alt 200 unge kommer. Huset blir stappfullt. På gata står det også mange mennesker, både unge og eldre. Politiet kommer, men med så mange tilskuere tør de ikke gjøre noe.

Foreldre-støtte

Ut på kvelden kommer en representant fra kommunen. Han lover dem et sted å være og okkupasjonen avblåses. På et

møte dagen etter går han tilbake på løftet sitt, men presset er nå blitt stort fra alle kanter. Avisene er fulle av leserbrev som støtter ungdommen. Foreldrene krever også ungdomsklubb.

I mai stenger »Blinken». Stedet var ikke særlig populært. Det hadde også vært en del problemer med narkotika der. Som erstatning åpner kommunen et sommerdiskotek, men det er heller trist og blir total fiasko.

Ny klubb!

I november blir »Blinken» åpnet på nytt. Denne gangen skal det drives av kommunen som ungdomsklubb. »Blinken» holder til i et bomberom, tidligere var det bare en etasje, men nå er det to.

I 1. etasje er det et stort rom med et par bordtennisbord og kurongbrett. I 2. etasje er det diskotek, noen smårom hvor det ligger aviser og blader folk kan låne, og kontor for de ansatte.

Medlemskortet koster 5 kr. Det koster 1 kr. å komme inn for medlemmer og 3 kr. for andre. Allerede nå har klubben vel 200 medlemmer. Pølser og mineralvann er billigere enn det var før.

De ansatte klubblederne er alle unge mennesker, noe som sjølsagt er populært. I begynnelsen av februar skal det være allmannamøte hvor det skal velges en klubbledelse blant medlemmene.

Selv kommunefolk innrømmer at det var okkupasjonen som førte til at Moss fikk ungdomsklubb.

Bildene er ikke tatt på en vanlig klubbkveld, men en søndag ettermiddag mens et band øvde seg til de skulle spille seinere på kvelden.

Røde Garde

Avisa til SUF(ml)

c/o Klassekampens distribusjon,
Boks 6179 ETTERSTAD, Oslo 6.
Postgiro 20 60 68.

adresse:

Rød Front vant valget i Det norske Studentersamfund (DNS) i høst. Hovedparolene i valgkampen var: Enhet i DNS! og Enhet i kampen for DNS i folkets tjeneste! Forsøkene på styresamarbeid på venstresida i DNS betegner en merkbar utvikling i studentpolitikken og i synet på hva DNS er og hva vi kan bruke det til.

Rød Front fikk styreposisjon i DNS første gang i 1969. Tidligere var DNS preget av Den Konservative Studentforening (DKSF), med enkelte kulturradikale styrer som avløste iblant. DNS sin funksjon i samfunnet var å være en av borgerskapets viktige høyborger. Det var vel ansett, og formannen hadde høy status og ære i samfunnet. Noe av denne respekten for DNS henger igjen i dag som f.eks. vises ved at formannen for noen dager siden fikk invitasjon til deltagelse i »rektorinaugurasjonen» i Aulaen, med fest for den gamle rektoren på Bristol. Antrekk: Kjole og hvitt, uten dekorasjoner!

REAKSJONENS DNS

DKSF brukte størstedelen av DNS sine penger til å hente amerikanske professorer hit for å holde foredrag. Resten av pengene ble brukt til store fester for »Hans Majestet Gisen» (en symbolsk figur), representasjoner og nachspiel. I denne situasjonen er det ikke vanskelig å se hvordan myten om studentene som bare drikker øl, fester og driver med akademisk vås, har grunnlag i virkeligheten. Studentene kom fra borgerskapet, støttet opp om borgerskapet og var godt adskilt fra arbeiderklassen og vanlig folks problemer.

RØD FRONT

Våren 1969 vant Rød Front valget. Vi satte parolen: DNS i folkets tjeneste! Arbeidere og studenter felles interesser! Dette var et fullstendig brudd med fortida.

Nå ble DNS sine penger brukt til streikestøtte (særlig våren -70), bevilgninger til folkelige fronter, aksjoner etc. I stedet trakk vi inn foredragsholdere fra Norge og i stor grad studenter, som belyste norske forhold og klassekampen her, og som ikke skulle ha skyhøy betaling.

Resolusjoner ble også brukt til å støtte arbeidsfolks kamper. Foredragene og debatten i DNS fikk en sterk ideologisk karakter som virket til å trekke store sentrumsgrupperinger over til venstre. Viktige avklaringer på det ideologiske området har dessuten skjedd.

Vi vant valget igjen nå, etter at Grønt Gras vant i fjor vår. Vi satte styresamarbeid med andre grupperinger på venstresida som hovedlinja i valgkampen. Hvorfor? Utgangspunktet er virkeligheten!

Kampen mot monopolkapitalen er tatt opp på en rekke viktige områder: mot EEC, for frigjøring av kvinnen, for natur- og miljøvern, mot matmoms, for utvida fiskerigrense, mot

imperialismen, mot boligdyrtid etc. DKSF er dessuten fremdeles aktive i DNS, ikke så mange, men likevel noen representanter for monopolkapitalen.

NÅ TRENGER VI SLAGKRAFT

Grupperinger på venstresida er i dag enige om en rekke konkrete kampsaker. Disse sakene kan vi bygge et samarbeid på. Ved et styresamarbeid i DNS har vi et forum hvor vi felles kan legge

DEN IDEOLOGISKE KAMPEN MÅ FORTSETTE

Likevel er det farlig å legge ned all kamp og diskusjon på det vi er uenige om, for da vil vi tilsløre de reelle motsetningene og få en falsk enighet som vil komme til å sprekke. Vi er nødt til å diskutere det vi er uenige om for å utvikle enheten. Det betyr ikke at vi »dolker hverandre i ryggen», men diskuterer kameratslig for hele tida å komme fram til nye punkter vi er enige om.

ENHET — men ikke for enhver pris

opp taktikken mot monopolkapitalen. Sammen kan vi legge opp møter med emner som angår størstedelen av studentene. Sammen kan vi bruke DNS i utadrettet virksomhet, som f.eks. å støtte opp om de folkelige frontene. Sammen kan vi få aktivisert de progressive, men passive studentene som finnes på Universitetet.

Men et slikt styresamarbeid må ikke bli en kunstig enhet. Det skal være et samarbeid på det vi er reelt enige om, og ikke late som om det er noe mer. Grupperingene på venstresida er ikke enige ideologisk. Vi har svært forskjellig syn på hvilke metoder vi på lang sikt skal bruke for å frigjøre folket fra monopolkapitalen, og hva slags sosialisme vi ønsker. Men vi tar utgangspunkt i det vi er enige om, for det er det viktigste i dag.

HISTORIEN VISER:

Kampen mot klassefienden har gjennom historien vist at det er helt nødvendig med en brei enhetsfront. Eksempler er kinesernes enhetsfront mot de japanske imperialistene, albanernes enhetsfront mot de tyske og italienske fascistene, og Tyskland mot nazistene. Kommunistene har alltid gått i spissen for å danne enhetsfronten, og det må vi fortsette med. Vi har tatt initiativ til enhet og styresamarbeid i DNS, men det er ikke nok. På alle områder i norsk politikk må enhetsfronten bygges og utvikles, slik at vi kan være i stand til å forsvare oss mot angrep fra felles fiender, og i framtida rette et knusende og avgjørende slag mot monopolkapitalen.

MI'er i Rød Front-styret